

Svar på remiss Barnets bästa när vård enligt LVU upphör (Ds2021:7)

S2021/02397

Kommunens ställningstagande

Luleå kommun ställer sig positiv till remissen i sin helhet och ser att förslagen tillgodoser syftet att stärka principen om barnets bästa.

Luleå kommun delar utredarens resonemang och bedömning i promemorian i sin helhet och ser att de förändringar som föreslås innebär ett stärkt skydd för barnet samt att barnets bästa tillmäts större betydelse än nuvarande lagstiftning medger. Ett självständigt rekvisit om barnets bästa ses som tveksamt ur rättssäkerhetssynpunkt och syftet bör kunna uppnås med befintliga möjligheter att med utgångspunkt i barnets bästa överväga om skäl för flyttningsförbud eller vårdnadsöverflytt föreligger.

Luleå kommun delar uppfattningen att nuvarande möjlighet till uppföljning under två månader är för kort tid och att sex månader är en väl avvägd tid som ger socialnämnden en reell möjlighet att följa upp att de positiva förändringarna kvarstår efter avslutad vård enligt LVU. Att uppföljningen blir en skyldighet istället för en möjlighet bör minska risken för subjektiva bedömningar och öka tryggheten för barn som flyttar hem efter kortare eller längre tid i samhällsvård. Planeringen av uppföljningen bör, oaktat skyldigheten att besluta om uppföljning, så långt det är möjligt ske i samverkan med barnet och dess vårdnadshavare/föräldrar.

Luleå kommun delar utredarens förslag och bedömning gällande drogtest. Möjlighet att besluta om drogtest sätter barnets bästa över vårdnadshavarens rätt att säga nej. Luleå kommun vill ändå betona att drogtest inte i sig är tillräckligt utan bör ses som en del i en sammantagen bedömning. Vidare poängteras vikten av proportionalitets- och behovsbedömning i varje ärende.

Avslutningsvis vill Luleå kommun påminna om att samtliga föreslagna förändringar innebär en påverkan på berörda personers självbestämmande och integritet, vilket ansvariga nämnder och tjänstepersoner behöver ta i beaktande i bemötande och handläggning.

För Luleå Kommun

Johanna Luttu
Specialistsocionom

§ 90

Yttrande över remissen Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, Ds 2021:7

Ärendenr 2021/342-1.3.1.5

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att anta remissvaret som sitt eget.

Sammanfattning av ärendet

Luleå kommun har fått förmånen att ge synpunkter på regeringens promemoria Barnets bästa när vård enligt LVU upphör. Syftet med de förslag som lämnas i promemorian är att stärka principen om barnets bästa och säkerställa trygghet, säkerhet och stabilitet för barn som vårdas enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Barnets eller den unges rätt att komma till tals och få sina synpunkter beaktade samt rätten till information har särskilt beaktats i de förändringar som föreslås.

Socialnämndens yttrande

Socialnämnden ställer sig positiv till remissen i sin helhet och ser att förslagen tillgodoser syftet att stärka principen om barnets bästa.

Socialnämnden delar utredarens resonemang och bedömning i promemorian i sin helhet och ser att de förändringar som föreslås innebär ett starkt skydd för barnet samt att barnets bästa tillmäts större betydelse än nuvarande lagstiftning medger. Ett självständigt rekvisit om barnets bästa ses som tveksamt ur rättssäkerhetssynpunkt och syftet bör kunna uppnås med befintliga möjligheter att med utgångspunkt i barnets bästa överväga om skäl för flyttningsförbud eller vårdnadsöverflytt föreligger.

Socialnämnden delar uppfattningen att nuvarande möjlighet till uppföljning under två månader är för kort tid och att sex månader är en väl avvägd tid som ger socialnämnden en reell möjlighet att följa upp att de positiva förändringarna kvarstår efter avslutad vård enligt LVU. Att uppföljningen blir en skyldighet istället för en möjlighet bör minska risken för subjektiva bedömningar och öka tryggheten för barn som flyttar hem efter kortare eller längre tid i samhällsvård. Planeringen av uppföljningen bör, oaktat skyldigheten att besluta om uppföljning, så långt det är möjligt ske i samverkan med barnet och dess vårdnadshavare/föräldrar.

Socialnämnden delar utredarens förslag och bedömning gällande drogtester. Möjlighet att besluta om drogtest sätter barnets bästa över vårdnadshavarens rätt att säga nej. Socialnämnden vill ändå betona att drogtest inte i sig är tillräckligt utan bör ses som en del i en sammantagen bedömning. Vidare poängteras vikten av proportionalitets- och behovsbedömning i varje ärende.

Avslutningsvis vill socialnämnden påminna om att samtliga föreslagna förändringar innebär en påverkan på berörda personers självbestämmande och integritet, vilket ansvariga nämnder och tjänstepersoner behöver ta i beaktande i bemötande och handläggning.

Socialnämndens arbetsutskott har 2021-05-11 § 43 föreslagit socialnämnden besluta att anta remissvaret som sitt eget.

Sammanträdet

Socialförvaltningen föredrar ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag under proposition och finner att socialnämnden bifaller förslaget.

Beskrivning av ärendet

Promemorians huvudsakliga innehåll:

- Principen om barnets bästa stärks i samband med bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra.
- Socialnämndens skyldighet att överväga överflyttning av vårdnaden enligt 6 kap 8 § föräldrabalken tidigareläggs.
- Socialnämnden ska följa upp barns situation efter det att vård enligt LVU har upphört.
- Socialnämnden får befogenhet att besluta om drogteste för vårdnadshavare och föräldrar till barn som vårdas enligt LVU.

Utredaren har presenterat följande förslag:

- Ett självständigt rekvisit om barnets bästa bör inte införas vid bedömning av om vård enligt LVU ska upphöra.
- En skyldighet för socialnämnden att följa upp den unges situation efter avslutad LVU-vård bör införas.
- Drogtest inför umgänge.
- Drogtest inför upphörande av LVU.
- Drogtest efter upphörande av LVU. Utredarens bedömning: Socialnämnden bör inte ges befogenhet att besluta att vårdnadshavare ska lämna drogtest efter tvångsvårdens upphörande.

- Socialnämnden bör ges befogenhet att besluta att vårdnadshavare och föräldrar ska lämna prov för kontroll av drogpåverkan.
- Socialnämndens beslut att en vårdnadshavare eller en förälder ska lämna prov för kontroll av påverkan av alkoholhaltiga drycker, narkotika m.m. ska kunna överklagas.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2022.

Dialog:

Dialog har skett med enhetschefer, specialistsocionomer och socialsekreterare vid Barn- och ungaenheten och Familjehemsenheten.

Bedömning utvecklingsområde: Ökad jämlikhet

Förslaget bedöms kunna bidra till ökad jämställdhet, bland annat genom möjligheten att besluta om drogtestar även för föräldrar som inte är vårdnadshavare. Detta kan bli en extra påminnelse om att även föräldrar som inte är vårdnadshavare har betydelse för barnet och behöver göras så delaktiga som möjligt utifrån vad som bedöms vara det bästa för barnet.

Bedömning utvecklingsområde: Mer jämställd fördelning av makt och resurser

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på utvecklingsområdet då fokus ligger på att stärka principen om barnets bästa genom förändringar i LVU och SoL.

Bedömning utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på utvecklingsområdet.

Bedömning utvecklingsområde: Starkare ekonomi för tillväxt

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på utvecklingsområdet.

Beslutsunderlag

- Socialförvaltningens yttrande, SOC Hid: 2021.1532
- Promemoria Barnets bästa när vård enligt LVU upphör (Ds 2021:7), SOC Hid: 2021.924
- Socialförvaltningens förslag avseende yttrande över remissen Barnets bästa när vård enligt LVU upphör, Ds 2021:7, SOC Hid: 2021.1531
- Socialnämndens arbetsutskotts protokoll 2021-05-11 § 43, SOC Hid: 2021.1613

Beslutet skickas till

Regeringskansliet, Socialdepartementet